

[Handelsministeren.]

erhverv, at liberaliseringen heller ikke dér spiller nogen rolle, og noget tilsvarende kan anføres med hensyn til en række tjenesteydelser, for hvilke der foreligger prisaftaler. Hvis en landmand skal have dyrlæge til sin syge ko, har han ingen reel mulighed for at trække på udenlandsk konkurrence, hvis han skulle være utilfreds med dyrlægens takster.

De ærede forslagsstillere vil således forstå, at hverken den stedfundne liberalisering eller en eventuel fuldstændig liberalisering af udenrigshandelen kan siges at medføre fri konkurrence inden for alle erhvervsområder. Jeg har det indtryk, at de ærede forslagsstillere altid har været ivrige tilhængere af fri konkurrence, og hvor en sådan tilstand råder, foreligger de problemer, der her er rejst, jo overhovedet ikke. De ærede forslagsstillere ved, at monopolloven er således indrettet, at i tilfælde af, at der på et område er fuldstændig fri konkurrence, vil virksomhederne simpelt hen ikke være omfattet af lovens bestemmelser, og § 24 vil under disse forhold være ganske uden betydning.

Når forslagsstillerne er betænkelige ved § 24, hænger det måske også sammen med synspunkter, der har været fremført fra industriens side som et led i kritikken af bestemmelsen om forhåndsgodkendelse af prisforhøjelser. Det fremføres også, at den strukturrationalisering inden for industrien, som alle — det vil jeg gerne understrege — som alle under de nye markedsforhold anser for meget ønskelig, ikke nyder den fremgang, som den burde, fordi virksomhederne nærer skræk for gennem en rationaliseringsaftale at blive indført i monopoltilsynets register og dermed underkastet en priskontrol, altså en forhåndsgodkendelse af prisforhøjelser, som de kan finde ubehagelig og generende. Det kan meget vel være rigtigt, at der råder en sådan skræk blandt visse industrivirksomheder, men jeg mener med rette at kunne sige, at denne skræk er ubegrundet. Så vidt mig bekendt stiller monopoltilsynet sig overordentlig positivt over for strukturrationaliseringsaftaler og vil ikke lægge virksomhederne sten i vejen, når det er aftaler af denne art, det drejer sig om.

Det vil også være erhvervene bekendt fra de drøftelser, der har fundet sted i mono-

polrådet om monopolkontrollen under de nye markedsforhold, at monopoltilsynet er helt opmærksom på de nye forhold og er indstillet på i sin virksomhed under de ændrede konkurrenceforhold på det danske marked ikke at stille danske virksomheder ugunstigere end deres udenlandske konkurrenter.

Selv om dette princip for monopolrådets virksomhed må være af overordentlig stor vigtighed for erhvervslivet, må radet dog naturligvis tage de foreliggende spørgsmål op til behandling i lyset af den til enhver tid foreliggende situation, og da markedsforholdenes virkninger endnu langt fra er fuldt afklarede, er det også for tidligt endnu at foretage en eksakt bedømmelse af, hvilket omfang monopolkontrollen vil få eller skal have under de nye tilstande. Men, som jeg nævnte før, må man regne med, at i det omfang, konkurrenceforholdene bliver virksomme, vil en række danske virksomheders dominerende stilling forsvinde — og dermed også betydningen af monopollovens regler.

Når oppositionen er særlig utilfreds med den forudgående godkendelse af prisforhøjelserne, som § 24 foreskriver, i stedet for den efterfølgende godkendelse, som efter en ophævelse af § 24 ville være den eneste mulighed for kontrol, kan det måske hænge sammen med, at oppositionen ønsker kontrollen gjort mindre effektiv. Jeg ved ikke, om dette er tilfældet, men det er i hvert fald givet, at en efterfølgende kontrol med prisforhøjelserne ikke har samme effektivitet som den forudgående kontrol. F. eks. gælder dette, når der inden for en branche er tale om en prisaftale, i henhold til hvilken branchen fastsætter vejledende priser for sine medlemmer. Hvis man tænker sig det tilfælde, at brancheorganisationen ønsker gennemført en prisforhøjelse og i den anledning udsender nye vejledende priser til branchens medlemmer, må monopoltilsynet, hvis det nærer mistanke om prisforhøjelsens berettigelse, iværksætte undersøgelser, der i mange tilfælde kan være omfattende og derfor må kræve en vis tid. Hvis tilsynet herefter når til den opfattelse, at prisforhøjelserne helt eller delvis må anses for uberettigede, og derfor dekretterer priserne nedsat med den følge, at branchen igen skal udsende vejledende priser, har